

**Kommunit aaqqissugaanerata nutarternera pillugu Inatsisartut
inatsisissaannut siunnersuut**

pillugu

Inatsisartut Aaqqissuusseqqinnissaq pillugu Ataatsimiititaliarigallagaata

NALUNAARUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq

Aaqqissuusseqqinnissamut Ataatsimiititaliaq suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Lars-Emil Johansen, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Lene Knüppel, Demokraterne, siulittaasup
Inatsisartunut ilaasortaq Godmand Rasmussen, Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Ane Hansen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Anthon Frederiksen, Kattusseqatigiit Partiiat
Inatsisartunut ilaasortaq Doris Jakobsen, Siumut (sinniisussaq)
Inatsisartunut ilaasortaq Otto Jeremiassen, Siumut (sinniisussaq)

**1. Inatsisartut aalajangiinissaminni tunngaviat – ilassutitut paasissutissat
ataatsimiititaliamit tiguneqartut.**

Ull. 25. september siullermeerinerup kingorna Aaqqissuusseqqinnissamut Ataatsimiititaliap Inatsisartut inatsisissaattut Naalakkersuisut siunnersuutaat misissorpaa. Naalakkersuisut siulittaasuannut apeqquteqarnermigut aalajangiinissamut tunngaviup itisilerneqarnissaa ataatsimiititaliap qinnutigaa. Apeqqutit akissutillu isumaliutissiisummut matumunnga ilanngussatut ilanngunneqarput.

Inatsisissatut siunnersuutip KANUNUPE-mut ilanngullugu tusarniaassutigineqarnissaanik Inatsisartut kissaataat Naalakkersuisunit malinneqarpoq. Tusarniaanermullu akissuteqarnissamik Naalakkersuisut kaammattuutaat KANUNUPE-mit malinneqanngilaq.

2. Siunnersuutip imarisai ataatsimiititaliallu tassunga oqaaseqaatai.

Naalakkersuisut saqqummiussissutaanni taamatullu siunnersuummi nalinginnaasumik nassuiaatini siunnersuutip immikkoortui pingaarnerit nassuiaatigineqarput.

Taamaattumillu siunnersuummi immikkoortut ataatsimiititaliamit immikkut oqaluuserineqarlutillu isumaliutigineqarsimasut isumaliutissiisummi kisimik sammineqarput.

Kommunit kattussuunnerat – Ataatsimut isigalugu

Kommunit kattussuunnissaat, tamatumani anguniarneqartut Inatsisartunit annertuumik sulii isumaqatigineqartut ataatsimiititaliap paasivaa.

Tamatumalu peqatigisaanik suliassaq annertoq pisariusorlu tamatumani pineqarmat ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq. Taamaattumillu ajornartorsiutaasinnaasut naapertuutinningsullu siumut naatsorsuutigineqarsinnaasimanningsut kattussuunnermut atatillugu takkuttarnissaat ilimagineqarsinnaavoq.

Tassunga atatillugu piviusunngortitsineq innuttaasunut kommuninulluunniit naapertuutinningsunik kinguneqartoq paasinarsissappat maleruagassanik ataatsimoortunik naleqqussaasinnaaneq Naalakkersuisunit mattunneqanngitsoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Ajornartorsiutit annertuut kommunerujussuarput ikaarsaarnissamut piffissaliussap piviusunngortinneqarsinnaanissaanut naatsorsuutiginningsamik akornutaalartut paasinarsissagaluarpat tamanna aamma atuuttariaqarpoq. Tassunga atatillugu piffissaliussap eqquutsinneqarnissaanut tunngavissat pisariaqartinneqartut qulakkeerneqarnissaat anguniarlugu sulissutiginninnerup ingerlatiinnarneqarnissaanik Naalakkersuisut kommunillu ataatsimiititaliamit kaammattorneqarput.

Kommunerujussuit nunatamikkut angissusiisa assigünninnerat

Qaqortup Kommuniata, Narsap Kommuniata Nanortaliullu Kommuniata Kujataata Kommunianut kattutsinneqarunik kommunerujussuassat sinnerinut sanilliullugu nunataat annikinnerussasoq ataatsimiititaliap eqqumaffigaa.

Kommuninulli killigititassat erseqqinnerusut kommunit agguataarneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaannik nutaamik Inatsisartut akuersissutiginninnerisigut aalajangersarneqassammata ataatsimiititaliamit paasineqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut 2008-mi upernaakkut ataatsimiinnermi Naalakkersuisunit saqqummiunneqartussatut naatsorsuutigineqarpoq.

Tassunga atatillugu naapertuuttumik killiliinissap piareersarneqarnissaa siunertaralugu Asiamik suleqatiginninneq aallartinneqarsimasoq Naalakkersuisut paasissutissiisutigaat. Taamaalillunilu apeqqut Naalakkersuisunit eqqumaffigineqartoq ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq.

Kommunerujussuit aningaasaqarnikkut tunngavigisaasa assigiinnginnerat – Aningaasaqarnikkut nalimmassaanissamik pisariaqartitsineq

Kommunerujussuannngortussat nunatamikkut assigiinngitsumik angissuseqarnissaat assigalugu kommunerujussuannngortussat aningaasaqarnikkut assigiinngitsunik tunngavissaqassapput.

Kommuninut ataatsimoortumik tapiissutit pillugit periusissamik nutaamik, tassungalu ilanngullugu nalimmassaanermut aqqissuussinermik nutaamik siunnersuusiortussamik suleqatigiissitamik pilersitsisoqartoq Naalakkersuisut paasissutissiisutigaat. KANUKOKA, Aningaasaqarnermut Pisortaqaarfik Akileraartarnermullu Pisortaqaarfik suleqatigiissitami ilaasortaataqarput.

Tassunga atatillugu nalimmassaanissamik aqqissuussinermut nutaamut kommuninit kissaatigineqartut Naalakkersuisunit annertuumik tusaaniarneqassasut Naalakkersuisut oqaatigaat. Nalimmassaanissamullu aqqissuussineq nutaaq maanna atuuttoq assigalugu pisariitsuussasoq, taamaalillunilu paasiuminartuussasoq Naalakkersuisut kaammattuutigaat.

Kommunerujussuit aningaasaqarnikkut tunngavigisamikkut assigiinngissuteqarnerata nalimmassaanissamut aqqissuussineq aqputigalugu nalimmassarneqartarnissaa ataatsimiititaliamit pingaartinneqarpoq. Taamaattumillu nalimmassaanissamut periusissap nutaap suliarineqarnissaa ataatsimiititaliamit pitsaasutut isigineqarpoq suliallu taassuma inerneranik Inatsisartunut saqqummiinissaq qilanaarineqarpoq.

Kommunerujussuassat innuttaqassutsimikkut assigiinnginnerat kommunillu kattutsinneqartut amerlassusiisa assigiinnginnerat il.il.

- Ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliap kommunalbestyrelsillu ilaasortaqaassusissaat

Kommunerujussuannngortussat ikaarsaariarnermut ataatsimiititaliaanni/kommunalbestyrelsiini ilaasortat 17-inik (nunarput tamakkerlugu 68-inik) amerlassusilerneqassasut Naalakkersuisut - Aqqissuussaanermut Ataatsimiititaliap kaammattuutaa naapertorlugu - siunnersuutigaat.

Taamaaliornikkulli kommunerujussuannngortussat innuttaqassusiisa aammalu kommunit kattunneqartut, ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliani kommunalbestyrelsusussanilu ilaasortaataqarnissamik qulakkeerunneqartut, qassiunerisa assigiinngissuteqarnerat ilanngullugu mianeriniarneqanngilaq.

Ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliat kommunalbestyrelsillu qanoq amerlatigisunik ilaasortaqaarnissaasa, sinaakutissat aalajangersimasut iluanni, aalajangiiffiginissaanut kommunerujussuassat ataasiakkaat periarfissaqartariaqartut Aqqissuusseqqinnissamut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Kujataata kommuniani Qeqqatalu kommuniani ilaasortassat 15-init amerlanerussanngillat kiisalu Avannaata

kommuniani aammalu Kangiata/Kitaatalu kommuniani ilaasortassat 21-init amerlanerussanatik (katillugit nuna tamakkerlugu 72-it).

Allannguutissatut siunnersuummik tamatumunnga naapertuuttumik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit kaammattorneqarput.

Maanna kommuniusut kiffartuussinerisa qaffasissusiata assigiinnginnera - Kiffartuussinerup ajorseriarsinnaaneraniq aarleqqutiginnineq

Kommunit kattussuunneqartussat ullumikkut kiffartuussinerisa qaffasissusiata assigiinngissuteqarpoq. Taamaattumillu kattunneranni kiffartuussinerup qaffasissusiata assigiinnginnera nalimmassarneqartariaqassalluni. Kattussuunneq kiffartuussinerup qaffasissusiata appariaateqarneraniq kinguneqarsinnaanera maanna kommuniusuni innuttaasut ilaannit ernummatigineqarsinnaammat ataatsimiititaliamit eqqumaffigineqarpoq.

Kommunimi kiffartuussinerup qaffasissusissaa kommuninit ataasiakkaanit soorunami aalajangersarneqartarpoq – aamma taamaassaaq kommuninik kattussuusinikkut kommunerujussuanngortitserernermi. Kiffartuussinerulli qaffasissusianik ajorseriartitsinissaq kommunerujussuit sapinngisamik pinaveersimatinniassagaat, tamatumalu aningaasaqarnikkut pisariaqartumik tunngavissinneqarnissaanut ataatsimoorullugu ingerlatsineq pisariillisaanerlu peqataaqataassasut ataatsimiititaliamit neriuutigineqarpoq. Kiisalu Namminersornerullutik Oqartussat kommuninut akisussaaffinnik tunniussineranni aningaasatigut taarsiissutaasut Namminersornerullutik Oqartussat nammineq aningaasartuutigisarsimasaannut sanillugit naammaginartumik annertussuseqarlutillu suliassat illersorneqarsinnaasumik isumagineqarnissaannut pisariaqartumik annertussusilerneqarnissaat eqqumaffigeqqullugu Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit kaammattorneqassapput.

Piffissaq ikaarsaariarfusoq – oqartussaaffimmik killiliineq

Kommunerujussuit kommunalbestyrelsii kommunit kattussuunnissaat qaammatinik arfineq pingasunik sioqqullugu atuutileriissapput. Kommunit kattussuunnissaasa tungaanut taakku ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliatut ingerlassapput, taakkulu § 16 malillugu suliassat pingaarneq tassaassaaq kommunit kattussuunnissaannik piareersaneq.

Tamatumani 1. maj 2008-mi ikaarsaariarnermi ataatsimiititalianik pilersitsinerup kingorna maanna kommunalbestyrelsiusut ingerlatsinermut tunngasuinnaat pillugit iliuuseqarsinnaanissaat aammalu ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliat kommunit 1. januar 2009-mi kattussuunnerisa kingorna kinguneqaateqartussanut iliuuseqarnissamut oqartussaassuseqarnissaat siunertaasoq Naalakkersuisut paasisutissiissutigaa. Tamanna inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini aamma allassimavoq.

Inatsisartulli inatsisaanni kommunalbestyrelsit ikaarsaariarnermilu ataatsimiititaliat akornanni oqartussaaffiit akisussaaffiillu ima ersaritsigisumik agguataarneqarsimassasut akерleriissutigiginissaat pinngitsoortinneqarluni ataatsimiititaliap Naalakkersuisullu akunnerminni isumaqatigiissutigaat. Tamanna tungavigalugu inatsimmi nassuiaatini siunertarinqartoq inatsisip oqaasertaani erseqqinnerusunngorlugu ilanngunneqarsinnaanersoq isumaliutigeqqullugu Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit kaammattorneqarput, taamaaliornikkut oqartussaaffinnik akisussaaffinnillu pingaarnertut agguataarineq ersarinneroqqullugu.

Maanna kommuniusut 2008-mut aningaasanut missingersuusiaanni aningaasaliissutit akuersissutigineqareersimasut atorunnaarsinneqarnissaat imaluunniit ikililivigineqarnissaat Ikaarsaariarnermi Ataatsimiititaliap akuersissutigisinnaagaa inatsisissatut siunnersuummi § 21, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq.

Kommunit karsiisa imaarneqarnissaasa pinngitsoortinnissaa siunertaralugu piffissami ikaarsaariarfiusumi maanna kommuniusut aningaasaqarnerannik sukangasumik killilersuinissaq pisariaqartoq ataatsimiititaliaq Naalakkersuisutulli isumaqarpoq. Tamannali siunnersuummi § 21, imm. 4-mi naammattumik isiginiarneqarsimasoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, tassanimi maanna kommuniusut aningaasatigut iliuusaannut maleruagassanik piffissamut 2008-p naanerata tungaanut aalajangersaasinnaanermut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. § 21, imm. 2-p peerneqarneranik kinguneqartumik allannguutissatut siunnersuummik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit kaammattorneqarput.

Ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliap missingersuutai

Ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliap missingersuutissaanut siunnersuut ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliap siulittaasuata kingusinnerpaamik 1. juli 2008-mi saqqummiutissagaa inatsisissatut siunnersuummi § 13-imi aalajangerneqarpoq. Missingersuutit kingusinnerpaamik 1. august 2008-mi akuersissutigineqariissapput.

Piffissaliussat sivikitsuusariaqarnerat ataatsimiititaliamit paasilluarneqarpoq, tungavissaatitalli pissutigalugit taakku eqquutsinniarneqarnissaat ajornakusoorsinnaasoq ernummatigalugu. Piffissaliussat marluusut ullunik 14-inik sivitsorneqarnerannik kinguneqartumik allannguutissatut siunnersuummik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit kaammattorneqarput.

Ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliat ilaasortaasa aningaasarsiaqartitaanerat

Ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliani ilaasortat maanna kommuniusuni kommunalbestyrelsini ilaasortaajutigisut taamaallaat 50 %-imik aningaasarsiaqartinneqarsinnaasut inatsisissatut siunnersuummi § 12, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq.

Tunngaviusumik isigalugu "suliat naligiit naligiimmik akilerneqartariaqartut" ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Ikaarsaariarnermut ataatsimiititaliami ilaasortap kommunalbestyrelsimi ilaasortaajutiginera innuttat qinigaata taassuma ikaarsaariarnermi ataatsimiititaliami suliakkersorneqarneranik annikillisisissasoq ilimagineqarsinnaanngilaq (taamaassappallu annikitsuinnarmik annikillisisinnaassalluni). Tamanna tunngavigalugu § 12, imm. 2-p peerneqarneranik kinguneqartumik allannguutissatut siunnersuummik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit kaammattorneqarput.

Nunaqarfimmi aqutsisut

Nunaqarfimmi aqutsisut allanngoratik 30. april 2009 tikillugu ingerlaannassasut, tamatumalu kingorna atorunnaarsinneqassasut inatsisissatut siunnersuummi § 8-mi aalajangersarneqarpoq.

UKA 2007/50-imut (Najukkani siunnersuisoqatigiit pillugit Naalakkersuisut aalajangiiffigisassatut siunnersuutaat) isumaliutissiisummini najukkani siunnersuisoqatigiinnik pilersitsisoqassanngitsoq, tassungalu taarsiullugu nunaqarfimmi aqutsisut iluarsivigalugit pisariinnerusunngortillugillu attatiinnerneqassasut ataatsimiititaliap inassutigaa. Tassunga atatillugu nunaqarfimmi aqutsisut affaannangortinneqarnissaat ataatsimiititaliap inassutigaa, tassa nunaqarfiit sanileriit aqutsisunik ataatsimoorussanik, nunaqarfinnut marlunnut amerlanerusunulluunniit atuuttumik, siunissami pilersitsinissamut periarfissaqartinneqassammata. Tamatumunnga naapertuuttumik allannguutissatut siunnersuummik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit kaammattorneqarput.

3. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Allannguutissatut siunnersuummik ataatsimiititaliap kaammattuutaanut naapertuuttumik Naalakkersuisut saqqummiussereerpata siunnersuutip iluserilikkamisut iluseqarluni akuersissutigineqarnissaa ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni Aaqjissusseqqinnissamut Ataatsimiititaliap siunnersuut Inatsisartunut aappassaaniigassanngortippaa.

Lars Emil Johansen
siulittaasoq

Lene Knüppel

Godmand Rasmussen

Ane Hansen

Doris Jakobsen

Anthon Frederiksen